

Rapport angående de problem som kan uppstå i samband med att hästar av olika anledningar temporärt importerar/exporteras

Producerat av: Mattias Hermansson & Knut Espen Johansen, KGH Consulting

Uppdragsgivare: Gränskommittén

Strömstad/Halden, 2012-11-12

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Beskrivning – bakgrund	3
3 Uppdraget	3
4 Arbetsmodell.....	3
5 Problemställningar i Norge.....	4
5.1 Tilbakebetaling av deponert beløp	4
5.2 Ufullstendig informasjon.....	4
5.3 Hestens reelle verdi ved import/eksport.....	5
5.4 Beregningsgrunnlaget for toll og moms – ulik praksis i de forskjellige tollregionene.....	5
6 Problemställningar i Sverige.....	5
6.1 Fastställande av värde	6
6.2 Bristfällig information	6
6.3 Svenska travhästar på träning i Norge som tillfälligt ska till Sverige för att tävla	6
7 Vem drabbas av problemen?	7
8 Hur viktigt är det för näringslivet att detta gränshinder löses?	7
9 Övrigt	7

1 Sammanfattning

De problemställningar som uppstår vid temporär import av hästar skiljer sig inte nämnvärt från de problem som uppstår vid temporär import av andra varor. Dock är kunskapen kring tullförfaranden hos hästägare ofta sämre än hos de företag som kontinuerligt arbetar med denna typ av tullförfarande. Den stora utmaningen för att lösa problemen med temporär import av hästar består i att nå ut med information till de berörda parterna. Om alla hästägare eller de som på uppdrag av dessa transporterar hästar över norsk-svenska gränsen visste vad som krävs på gränsen och haft möjlighet att förbereda sig anser vi att de flesta problemställningar kan undanröjas. Det som försvårar arbetet med att nå ut med information är det faktum att det ofta är privatpersoner som äger de hästar som transporteras över gränsen.

Vi anser att problemen bör lösas genom att bägge länders tullmyndigheter arbetar fram en heltäckande information som kan spridas via alla kända organisationer som arbetar med hästar för att dessa i sin tur ska sprida informationen till sina medlemmar. Vidare kan ridskolor och veterinärer kunna hjälpa till att sprida informationen. Framtagen information behöver också spridas i tullmyndigheternas informationsfunktioner (Tollvesenets Infosenter och Tullverkets Tullsvår) som ofta får denna typ av frågor från hästägare i respektive land. Det är av yttersta vikt att frågeställarna som vänder sig till dessa informationsenheter får ett heltäckande svar.

2 Beskrivning – bakgrund

Gränskommittén har till uppgift att se över handelshinder för näringslivet i handeln mellan Norge och Sverige. I Kommitténs projekt "Gränshinder för näringslivet" har ett antal gränshinder identifierats. Några av dessa vill Kommittén utreda vidare och i samband med detta har Kommittén vänt sig till KGH med en beställning av rapport avseende temporär import av hästar.

3 Uppdraget

KGH ska utreda de problem som kan uppstå i samband med att hästar av olika anledningar temporärt importeras/exporteras. De frågor som uppdraget ska besvara är:

Vad är problemet?

Vem drabbas av gränshindret?

Finns lösningsförslag?

Hur viktigt är det för näringslivet att detta gränshinder löses?

4 Arbetsmodell

KGH kommer har genomfört uppdraget genom att intervjua anställda i KGH som arbetar med den aktuella problemställningen och har även varit i kontakt med tullmyndigheterna. I denna rapport redovisar vi vårt arbete uppdelat per land.

5 Problemställningar i Norge

5.1 Tilbakebetaling av deponert beløp

Ved midlertidig import av hest til Norge krever Tollvesenet normalt inn et beløp som depositum for innførselsmomsen.

Depositumet kreves inn ved importtidspunktet og tilbakebetales når hesten gjenutføres fra Norge. Kriteriet for å få det innbetalte depositumet tilbake er at vareeier fremviser dokumentasjon på den midlertidige innførselen, dokumentasjon på gjenutførselen og en kopi av selve depositumskvitteringen. Normalt er det vareeier som selv søker depositumet tilbakebetalt på en fastsatt blankett. Hvis en speditør har stått for tolldeklarereringen, følger normalt denne opp at søknad om tilbakebetaling av depositum sendes Tollvesenet.

Problemet er at saksbehandlingstiden hos Tollvesenet er for lang. I de raskeste tilfellene kan det være snakk om en hel måned i saksbehandlingstiden – de dårligste eksemplene vitner om flere måneders saksbehandlingstid, noe vareeierne er svært kritiske til. Det beregnes ingen renter på det innbetalte depositumet.

Problemet kommer ytterligere til syne i tilfeller der en hest som er midlertidig innført til Norge skal en kort tur tilbake til Sverige for senere retur til Norge. Prosedyren er da å avslutte den midlertidige innførselen og søke tilbake depositumet. Når hesten da etter noen dager kommer tilbake til Norge på ny midlertidig innførsel må et *nytt* depositum stilles. Vareeier risikerer da å måtte ligge ute med to depositum for samme vare den tiden det tar å få behandlet sin søknad om tilbakebetaling av det første depositumet.

Løsningsforslag: Tollvesenets saksbehandlingstid for tilbakebetaling av depositum blir kortere.

5.2 Ufullstendig informasjon

Vareeierne melder om ufullstendig informasjon når de etterspør denne fra myndighetene.

KGHs undersøkelser ifm denne rapporten viser at vareeierne stort sett *ønsker* å gjøre ting korrekt i forhold til regelverket. Et tilbakevendende problem er at hesteeiere kommer til våre grensekontor i den tro at det eneste som kreves for å få til en midlertidig utførsel av hest fra Norge er en "utførselsdeklarasjon i TVINN". Det kreves imidlertid annen dokumentasjon for å utføre en hest, f eks "Helsesertifikat" utstedt av offentlig veterinær eller et såkalt "hestepass" for konkurransehester.

Løsningsforslag: Både myndighetene, representert ved Mattilsynet og Tollvesenet, bør legge vekt på å gi komplett informasjon om utførsel/innførsel av hest på forespørsel. I tillegg kan og bør de forskjellige interesseorganisasjonene, som f eks Norges Rytterforbund og travforbundene, bidra til at relevant informasjon gjøres tilgjengelig for sine medlemmer på enklest mulig måte.

5.3 Hestens reelle verdi ved import/eksport

Enkelte aktører/vareeiere oppgir bevisst en for lav verdi på hester som innføres/utføres for økonomisk vinning.

I KGHs arbeid med denne rapporten har det kommet fram at et reelt problem knyttet til inn-/utførsel av hest er at hestens verdi settes for lavt ved fortollingstidspunktet. Det er primært ønsket om å unngå store økonomiske utlegg som motiverer vareeierne til å oppgi feil verdi. Spedisjonsbransjen har få eller ingen muligheter til å overprøve den av vareeieren oppgitte verdi når deklarasjoner lages selv om det foreligger mistanke om at en for lav verdi oppgis for hesten. De fleste speditører opplyser vareeierne om konsekvensene ved å oppgi en for lav verdi på fortollingstidspunktet.

Løsningsforslag: Normalt velger hesteeiere å forsikre sine hester. Ved å sammenligne en hests forsikringsverdi og oppgitt verdi på innførselstidspunktet burde myndighetene relativt enkelt kunne overprøve en deklart verdi ved å henvise til forsikringsverdien.

5.4 Beregningsgrunnlaget for toll og moms – ulik praksis i de forskjellige tollregionene

Vareeiere opplever det som problematisk at det er store forskjeller i tollregionene når det gjelder hvilke kostnader som danner grunnlaget for beregning av toll og avgifter, tollverdien.

Gjeninnførsel av hest etter trening i utlandet skaper frustrasjon blant vareeiere som opplever forskjellsbehandling fra tollregion til tollregion. Hester som gjeninnføres fra utlandet etter trening anses for å være bearbeidet, og bearbeidingskostnadene skal da etter tollovens §7-4 tas med i beregningsgrunnlaget. For en hest i trening skal da kostnader som påløper hesteeieren i utlandet – utgifter til "livets opphold" (treningsavgift, vaksiner, stall, veterinær og lignende) tas med i beregningsgrunnlaget for toll og moms.

KGH har kjennskap til at disse kostnadene ikke behandles likt i tollregionene, noe som i sin tur gjør at vareeierne opplever forskjellsbehandling ved at noen tollregioner tillater at disse utgiftene ikke tas med i beregningsgrunnlaget mens andre tollregioner krever at de skal tas med.

Løsningsforslag: Tollvesenet (Toll- og avgiftsdirektoratet) går igjennom regelverket og sørger for at lik praksis utøves i tollregionene. KGH har grunn til å tro at dette arbeidet allerede er påbegynt i Toll- og avgiftsdirektoratet.

6 Problemstillinger i Sverige

Vid temporär import ska Tullverket säkerställa uppbörden, d.v.s. de avgifter som kan komma att uppstå om hästen ej återexporteras. De avgifter som kan bli aktuella baseras på hästens värde i form av moms (25 %) och i de fall hästen ej anses vara ett renrasigt avelsdjur även tullavgift (11,5 %). För ett renrasigt avelsdjur ska stamtavla i tre led kunna uppvisas. Avgifterna deponeras normalt i form av kontanta medel vid gränspassage. Då bevis för återexport kan uppvisas återbetalar Tullverket depositionen. I de fall det finns en momsregistrerad mottagare av hästen i Sverige behöver inte momsen deponeras men om det är en icke renrasig häst ska ändå tullavgiften säkras genom en deposition. Vid import ska även ett veterinärintyg, utfärdat

högst 48 timmar före importtillfället, visas upp. Ett undantag från kravet om veterinärsintyg görs för de hästar som ska temporärt till Sverige för att tävla men då ska detta kunna styrkas med ett startintyg. Detta startintyg ska visa att hästen ska tävla inom fem dagar från importtillfället och hästen ska då återexporteras senast fem dagar efter tävlingsdatumet.

6.1 Fastställande av värde

Problemställning: Ett mycket vanligt problem vid temporär import är att fastställa hästens värde. Då det i dessa fall inte är ett köp som föranleder importen finns ingen betal faktura vilket leder till att hästens värde ska uppskattas. Tullverket efterfrågar ofta försäkringsbrev för att i dessa hitta det värde hästen är försäkrad till. Om detta finns vid importtillfället används försäkringsvärdet. I de fall det är en oförsäkrad häst blir det ofta en diskussion mellan hästägaren och Tullverket för att hitta ett korrekt värde. Det lägsta värde Tullverket godkänner som uppskattat är normalt 10 000 svenska kronor.

Lösningsförslag: För att undvika de värderelaterade diskussioner som uppstår på gräns bör man från Myndighetens sida försöka nå ut med information till hästägare om att försäkringsbrev ska visas upp i de fall hästen är försäkrad. I de fall hästen saknar försäkring ser vi inga andra lösningsförslag än att hästägaren och Tullverket diskuterar sig fram till ett lämpligt värde.

6.2 Bristfällig information

Problemställning: Tullverket upplever ofta att hästägare som ankommer gränsen saknar kunskap kring tullförfarandet. Det är inte ovanligt att kunskap om deponeringsförfarandet saknas. Även de norska hästägare som försökt få information genom att ringa till Tollvesenet säger att man endast fått information om det norska exportförfarandet utan att bli hänvisade till Tullverket för ytterligare information.

Lösningsförslag: För att tillfredsställa det informationsbehov som finns bör riktade informationsbroschyrer produceras i samverkan mellan norska och svenska Tullmyndigheterna för att spridas till de organisationer som tillvaratar hästägarnas intressen. Vidare bör ett samarbete mellan norska Infosenter och svenska Tullsvaret inledas för att utbyta information. Detta för att förhindra att de hästägare som söker information endast får delar av det totala informationsbehovet tillfredsställt.

6.3 Svenska travhästar på träning i Norge som tillfälligt ska till Sverige för att tävla

Problemställning: Hästägare som har svenska travhästar i Norge för träning upplever problem då de tillfälligt ska ta hästen till Sverige för tävling. När det gäller norska travhästar samverkar Svenska Travsportens Centralförbund (STC) och Det Norske Travselsskap (DNT) på så vis att STC ställer säkerhet för de importavgifter som utgår för de norska hästar som ska till Sverige för tävling. Det är DNT som utfärdar denna säkerhet i STC:s namn. DNT har dock tidigare utfärdat denna typ av garanti även för de svenska hästar som är under träning i Norge och ska tas tillfälligt till Sverige för tävling. Detta har varit ett otillåtet förfarande som Tullverket nu upptäckt vilket medfört att en del svenska hästar ankommer gränsen i tron att STC:s säkerhet ska gälla vid importen. På gränsen nekas säkerheten och för att få in hästen i Sverige måste det norska temporärförfarandet avslutas och en returfortullning in i Sverige lämnas. Det verkliga

problemet uppstår då hästen tävlat och kommer till gränsen för att åter importeras till Norge för att fortsätta träningen. Återinförseln till Norge ses då som ett nytt temporärt förfarande och en ny deponering måste göras till Tollvesenet. Mer om denna problemställning kan läsas under punkt 5.1 ovan.

Lösningförslag: Lösningen är helt enkelt att informera DNT och STC om regelverket för att hindra förbunden att utfärda denna typ av säkerhet för svenska travhästar.

7 Vem drabbas av problemen?

De som drabbas av dessa problem är de hästägare eller de som för hästägarna transporterar hästar över norsk-svenska gränsen utan kunskap till de tullförfaranden som hästarna ska hänföras till. Indirekt drabbas också aktuella intresseorganisationer som har svårt att på korrekt sätt informera sina medlemmar. Hästägarna kan vara privatpersoner, kommersiella stuterier, tävlingsstall eller ridskolor.

8 Hur viktigt är det för näringslivet att detta gränshinder löses?

Vi har svårt att se detta som ett stort problem för näringslivet. Dock blir enskilda aktörer drabbade vilket kan slå hårt mot framförallt privatpersoner. De näringslivsaktörer som bedriver verksamhet kring hästar borde med korrekt information kunna undvika de problemställningar som i denna rapport beskrivits.

9 Övrigt

I våra kontakter med Tullmyndigheterna har det framkommit att de aktörer som temporärt importerar sina hästar ofta drar paralleller till de förenklingar som finns för hundägare. Hundar behöver endast ett hundpass för att fritt passera den norsk-svenska gränsen. Hästägarna vill åtnjuta samma förenklingar för sina hästar och ifrågasätter därför den skillnad i hanteringen som råder mellan hundar och hästar.

Strömstad, 2012-11-12

Mattias Hermansson & Knut Espen Johansen
KGH Customs Services